

AH 2014

Vægte, resultater og belastningsmål

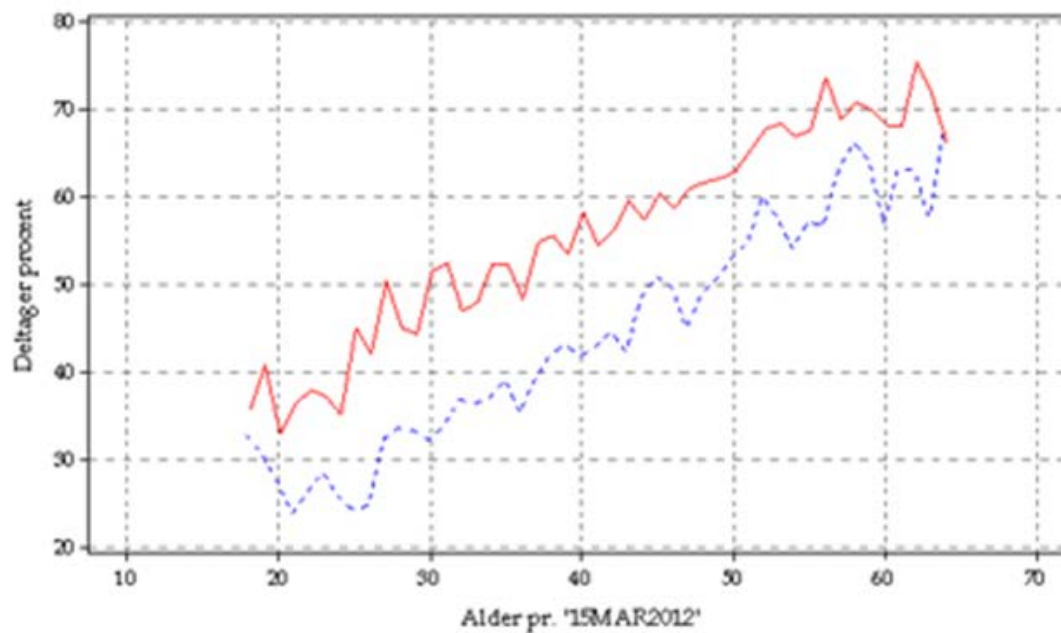
V. analytiker Jesper Møller Pedersen

DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER FOR ARBEJDSMILJØ

Svar på undersøgelsen

Andelen af deltagere afhængigt af alder og køn

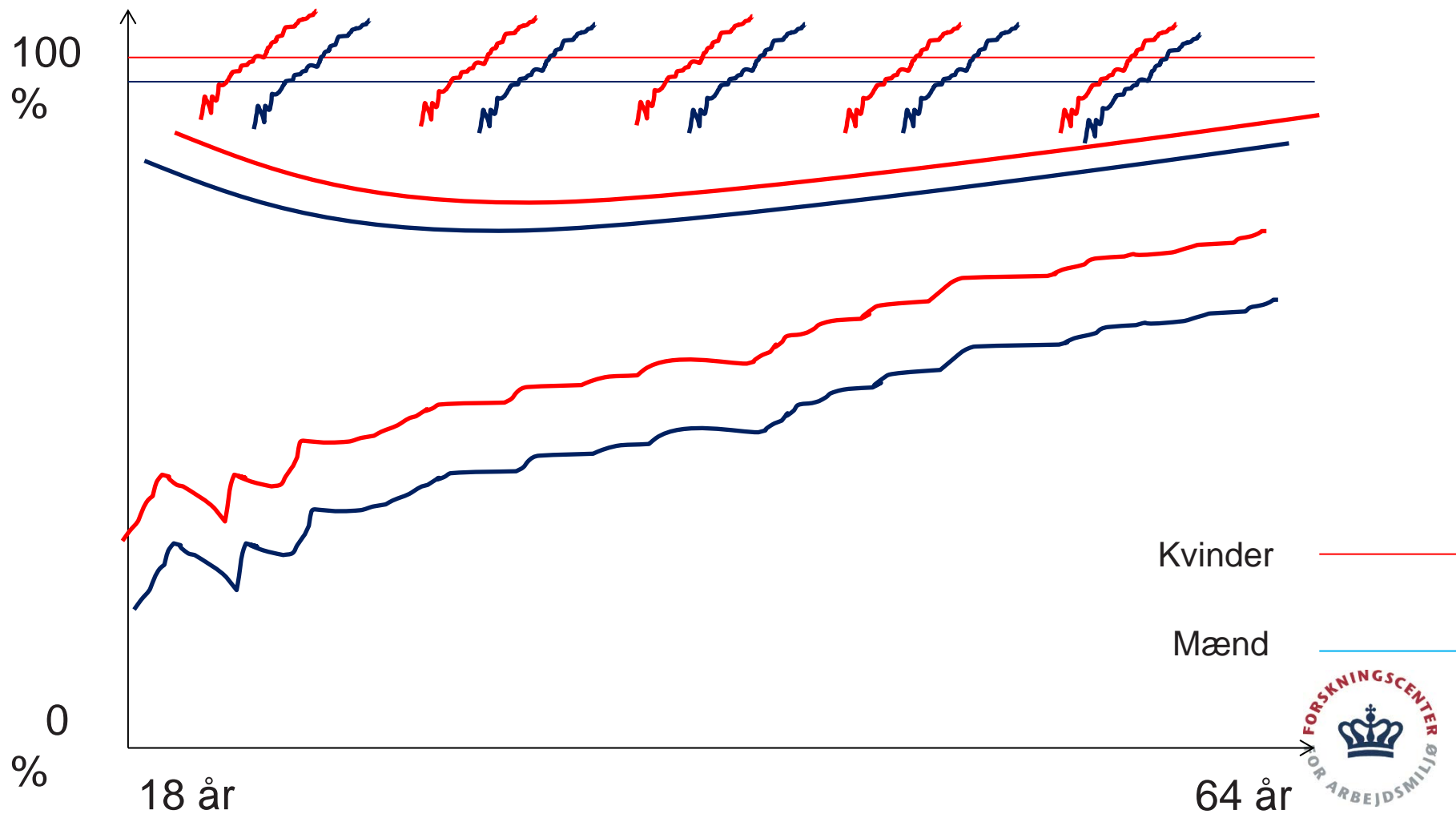
Jobgrupper med højest svarprocent	Procent
Fysio- og ergoterapeuter	70,8
Sygeplejersker	69,8
Direktions-, læge- og advokatsekretærer	67,8
Samfundsvidenskabelige akademikere	67,6
Socialrådgivere	67,5
Læger	67,4
Gymnasielærere	67,1
Farmaceuter, tandlæger og dyrlæger	65

Jobgrupper med lavest svarprocent	Procent
Kokke og tjenere	32,9
Kasseassistenter	36,5
Lager- og transportarbejdere	38,9
Butikssælgere	40,6
Murere, VVS'ere m.fl.	41,7
Tømrere og snedkere	42,3
Malere	42,4
Elektrikere	42,9

Vægtning af AH-undersøgelser

- Da de to belastningsindeks for PSYK og MSB vurderes for alle beskæftigede i Danmark, har NFA vægtet spørgeskema-data i forhold til den samlede population.
- NFA vægter desuden data i analyserne af job- og branchegrupper, som lægges på NFAs hjemmeside. Denne vægtning giver mulighed for at inddrage alle respondenter fra 2012 og 2014.
- Hver respondent tildeles en vægt (som i AKU'en).

Repræsentativitet - vægtning

Design for arbejdsmiljø- overvågningen frem mod 2020

År	Simpelt tilfældigt udtræk, individer	Supplerende udtræk af individer	Udtræk af virksomheder
2012	35.000	15.000	8.000
2014	35.000	15.000 (evt. i 20xx)	8.000
2016	35.000	15.000	8.000
2018	35.000	15.000 (evt. i 20xx)	8.000
2020	35.000	15.000	8.000

Diagram illustrating the design for workplace environment monitoring from 2012 to 2020. The table shows the number of individuals in three categories: Simple random selection, Supplementary selection, and Selection of companies. The number of individuals in the Simple random selection category is constant at 35,000. The number of individuals in the Supplementary selection category is constant at 15,000, with a note "(evt. i 20xx)" indicating a potential change in 20xx. The number of individuals in the Selection of companies category is constant at 8,000. Blue arrows indicate the flow of individuals from the Supplementary selection category to the Simple random selection category in 2012, 2014, 2016, and 2018.

Resultater på arbejdsmiljoforskning.dk

www.arbejdsmiljoforskning.dk

Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø >

Arbejdsmiljø i Danmark

NFA's arbejdsmiljødata er data, der viser, hvordan danskernes fysiske og psykiske arbejdsmiljø og helbred har udviklet sig over tid, fordelt på jobgrupper, alder og køn. Det er også data, der viser virksomhedernes arbejdsmiljøindsats over tid.

Læs mere og find de nyeste arbejdsmiljødata:

[Arbejdsmiljø og helbred i Danmark 2012-2020.](#)

[Virksomhedernes arbejdsmiljøindsats 2012-2020.](#)

[Flere datasæt.](#)

11.03.2014

Kontakt: [Elsa Bach](#)

Muskelskeletoverbelastning

En person er overbelastet hvis han/hun...

...har høj anstrengelse ved udførelse af arbejdsopgaver, dvs. han/hun scorer [6-10] i spørgsmål 23

...og

er udsat for mindst én af følgende eksponeringer (spm. 24 og 25)

- Går eller står mindst $\frac{3}{4}$ af tiden
- Arbejder med ryggen vredet eller foroverbøjet uden at støtte med hænder og arm mindst $\frac{1}{4}$ af tiden
- Har armene løftet i eller over skulderhøjde mindst $\frac{1}{4}$ af tiden
- Gør de samme armbevægelser mange gange i minuttet (fx pakkearbejde, montering, maskinfødning, udskæring) mindst $\frac{1}{4}$ af tiden
- Sidder på hug eller ligger på knæ, i arbejdet mindst $\frac{1}{4}$ af tiden
- skubber eller trækker mindst $\frac{1}{4}$ af tiden
- bærer eller løfter mindst $\frac{1}{4}$ af tiden
- løfter 30 kg eller derover

...og

han/hun svarer ja til at have været begrænset i arbejde pga. smerter inden for de sidste 3 måneder (spørgsmål 35)

...og

svarer 'noget træt', 'meget træt' eller 'helt udmattet' efter en typisk arbejdsdag (spørgsmål 30)

Resultat MSB

- Andelen af personer, der udpeges af belastningsindekset for muskelskelet er faldet fra 9,7 pct. i 2012 til 8,5 pct. i 2014, dvs. reduceret med 11,8 pct

	Andel	Nedre 95% konfidensinterval	Øvre 95% konfidensinterval
Belastningsindeks 2012, pct	9,68%	9,13	10,25
Belastningsindeks 2014, pct	8,54%	8,13	8,97
Difference (2012-2014) = -1,14 pct. point. Procentvis ændring: $-1,14/9,68 * 100 \% = -11,77 \%$		P-værdi = 0,001	

Faktorer

Arbejdsmiljø-faktor	Pct. 2012	Pct. 2014	Ændring i pct- point	P- værdi
Står mindst 3/4 af tiden*	41,01	39,29	-1,72	0,0018
Sidder på hug mindst 1/4 af tiden	17,21	17,2	-0,01	0,9894
Skubber eller trækker mindst 1/4 af tiden	21,1	20,9	-0,2	0,6804
Løfter mindst 1/4 af tiden	31,4	30,68	-0,72	0,1795
Typiske løft vejer mindst 30 kg.*	5,14	4,28	-0,86	0,0011
Vrider mindst 1/4 af tiden*	29,32	27,93	-1,39	0,0080
Arme løftet mindst 1/4 af tiden*	19,46	18,33	-1,13	0,0148
Gentagne bevægelser mindst 1/4 af tiden*	22,23	20,45	-1,78	0,0001

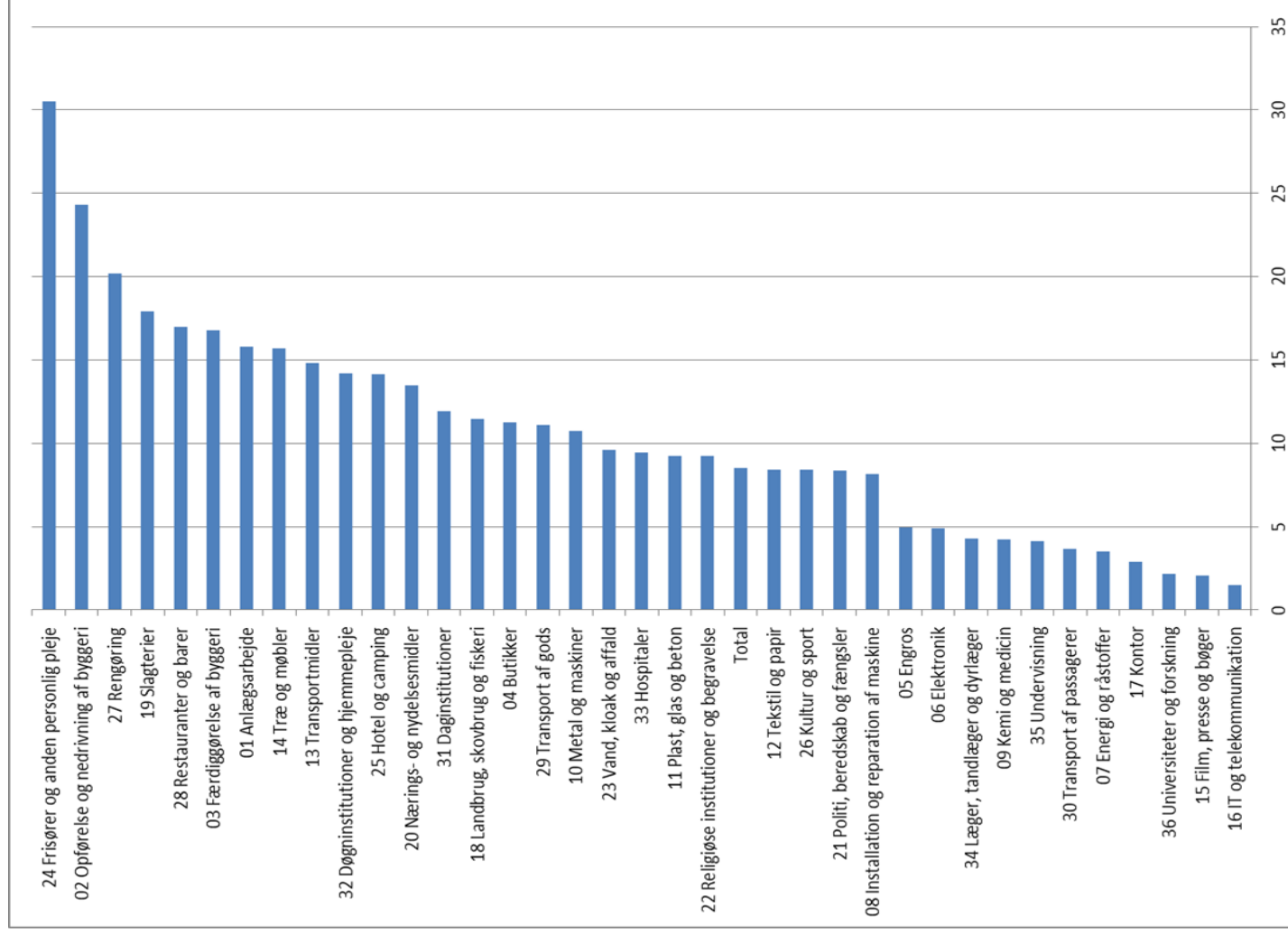
*Statistisk signifikant på 0,05-niveau

Kilde: Arbejdsmiljø og helbred 2012 og 2014.

Belastningsreaktioner

Faktor	Pct. 2012	Pct. 2014	Ændring i pct- point	P-værdi
Høj anstrengelse i arbejdet (6-10)	31,5	27,43	-4,07	< 0,0001
Mindst én eksponering i arbejdet	59,32	56,96	-2,36	0,0000107
Noget træt, meget træt, helt udmattet efter arbejde	64	64,3	0,3	0,5755481
Begrænset i arbejde pga. smerter inden for de sidste tre måneder	24,9	23,5	-1,4	0,003
Muskelskeletindeks, TOTAL	9,68	8,54	-1,14	0,0010886

Muskel-skelet-overbelastede

Mål for psykisk overbelastning

3 komponenter

- Bredt mål for psykisk overbelastning
- Mål for mobning
- Mål for vold og/eller trusler

Krydses med belastningsreaktion og udpeger én samlet gruppe af psykisk overbelastede.

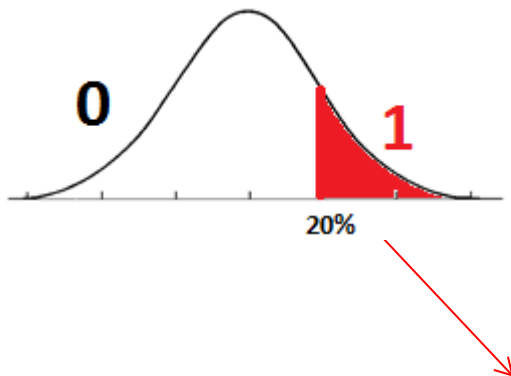
Bredt mål for psykisk overbelastning

3 mål lægges sammen som stress-reaktion (0-12)

Hvor ofte [...] har du følt, at vanskelighederne på arbejdet hobede sig sådan op, at du ikke kunne klare dem?

Hvor ofte [...] har du følt dig sikker på dine evner til at klare vanskeligheder på arbejdet?

Hvor ofte [...] har du følt, at tingene på arbejdet udviklede sig, som du ønskede det?

11 belastninger lægges sammen (0-44)

Hvor ofte får du den hjælp og støtte, du har brug for fra din nærmeste leder?

Hvor ofte anerkender du og dine kolleger hinanden i arbejdet?

Hvor ofte samarbejder du og dine kolleger, når der opstår problemer, der kræver løsninger?

Hvor ofte har du indflydelse på, hvordan du løser dine arbejdsopgaver?

Hvor ofte bliver du følelsesmæssigt berørt af dit arbejde?

Hvor ofte får du den information, du behøver for at udføre dit arbejde?

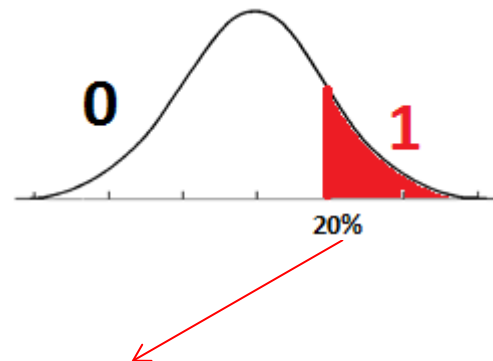
Hvor ofte får du den vejledning og instruktion, du behøver for at udføre dit arbejde?

Hvor ofte ved du helt klart, hvad der er dine arbejdsopgaver?

Hvor ofte bliver der stillet modsatrettede krav til dig i dit arbejde?

Hvor ofte oplever du, at du har nok tid til dine arbejdsopgaver?

Hvor ofte har du tidsfrister, som er svære at holde?

Indgår i indeks

Mobning

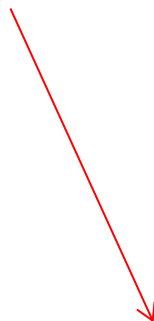
15. Har du inden for de sidste 12 måneder været udsat for mobning på din arbejdsplads?

(Dvs., når én eller flere personer regelmæssigt og over længere tid - eller gentagne gange på grov vis - udsætter én eller flere andre personer for krænkende handlinger, som vedkommende opfatter som sårende eller nedværdigende).

Ja, dagligt	Ja, ugentligt	Ja, månedligt	Ja, sjældnere	Nej, aldrig
-------------	---------------	---------------	---------------	-------------

(Sæt kun ét kryds)

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

MDI score udregnes (0-50)

Hvor stor en del af tiden i de sidste 2 uger...

har du følt dig trist til mode, ked af det?

har du manglet interesse for dine daglige gøremål?

har du følt, at du manglede energi og kræfter?

har du haft mindre selvtillid?

har du haft dårlig samvittighed eller skyldfølelse?

har du følt, at livet ikke var værd at leve?

har du haft besvær med at koncentrere dig, fx om at læse avis eller følge med i fjernsyn?

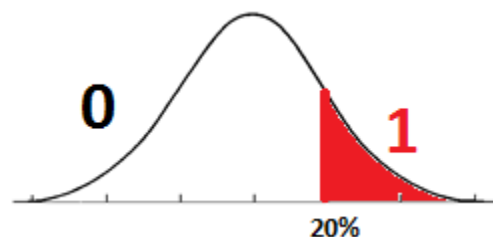
har du følt dig rastløs?

har du følt dig stille eller fåmælt?

har du haft besvær med at sove om natten?

har du haft nedsat appetit?

har du haft øget appetit?

Indgår i indeks

Vold og trusler

17. Har du inden for de sidste 12 måneder været udsat for fysisk vold på din arbejdsplads?

Ja, dagligt   Ja, ugentligt   Ja, månedligt   Ja, sjældnere   Nej, aldrig

(Sæt kun ét kryds)

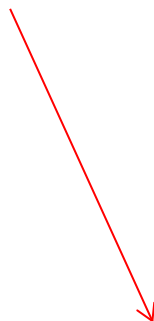

18. Har du inden for de sidste 12 måneder været udsat for trusler om vold på din arbejdsplads?

Ja, dagligt   Ja, ugentligt   Ja, månedligt   Ja, sjældnere   Nej, aldrig

(Sæt kun ét kryds)

MDI score udregnes (0-50)

Hvor stor en del af tiden i de sidste 2 uger...

har du følt dig trist til mode, ked af det?

har du manglet interesse for dine daglige gøremål?

har du følt, at du manglede energi og kræfter?

har du haft mindre selvtillid?

har du haft dårlig samvittighed eller skyldfølelse?

har du følt, at livet ikke var værd at leve?

har du haft besvær med at koncentrere dig, fx om at læse avis eller følge med i fjernsyn?

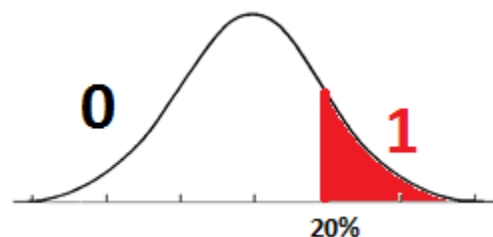
har du følt dig rastløs?

har du følt dig stille eller fåmælt?

har du haft besvær med at sove om natten?

har du haft nedsat appetit?

har du haft øget appetit?

Indgår i indeks

Resultat, PSYK

- Andelen af personer, der udpeges af belastningsindekset for psykisk arbejdsmiljø er steget fra 14,5 pct. i 2012 til 15,1 pct. i 2014, dvs med 4,5 pct – denne stigning er ikke statistisk signifikant.

	Andel	Nedre 95% konfidensinterval	Øvre 95% konfidensinterval
Belastningsindeks 2012, pct	14,46 pct.	13,90	15,03
Belastningsindeks 2014, pct	15,11 pct.	14,61	15,62
Difference (2012-2014) = 0,65 pct. point. Procentvis ændring: $0,65/14,46 * 100 \% = \mathbf{4,5\ pct.}$		P-værdi = 0,092	

Faktorer

Arbejdsmiljø-faktor	Gn.snit. 2012	Gn.snit 2014	Ændring af gn.snit.	P-værdi
Hjælp og støtte fra nærmeste leder?	2,44	2,44	0	0,9870
Kollegial anerkendelse	1,98	1,97	-0,01	0,3267
Kollegialt samarbejde *	1,81	1,78	-0,02	0,0152
Indflydelse på, hvordan arbejdsopgaver løses *	1,65	1,68	0,02	0,0206
Følelsesmæssigt berørt af arbejdet *	2,87	2,8	-0,07	0
Nok information, for at udføre arbejdet *	2,15	2,13	-0,02	0,0108
Vejledning og instruktion *	2,26	2,24	-0,02	0,0421
Klare arbejdsopgaver *	1,67	1,7	0,02	0,0043
Modsatrettede krav i arbejdet *	2,72	2,75	0,03	0,0075
Nok tid til arbejdsopgaver	2,61	2,6	-0,01	0,1907
Tidsfrister, som er svære at holde	3,11	3,13	0,01	0,1879

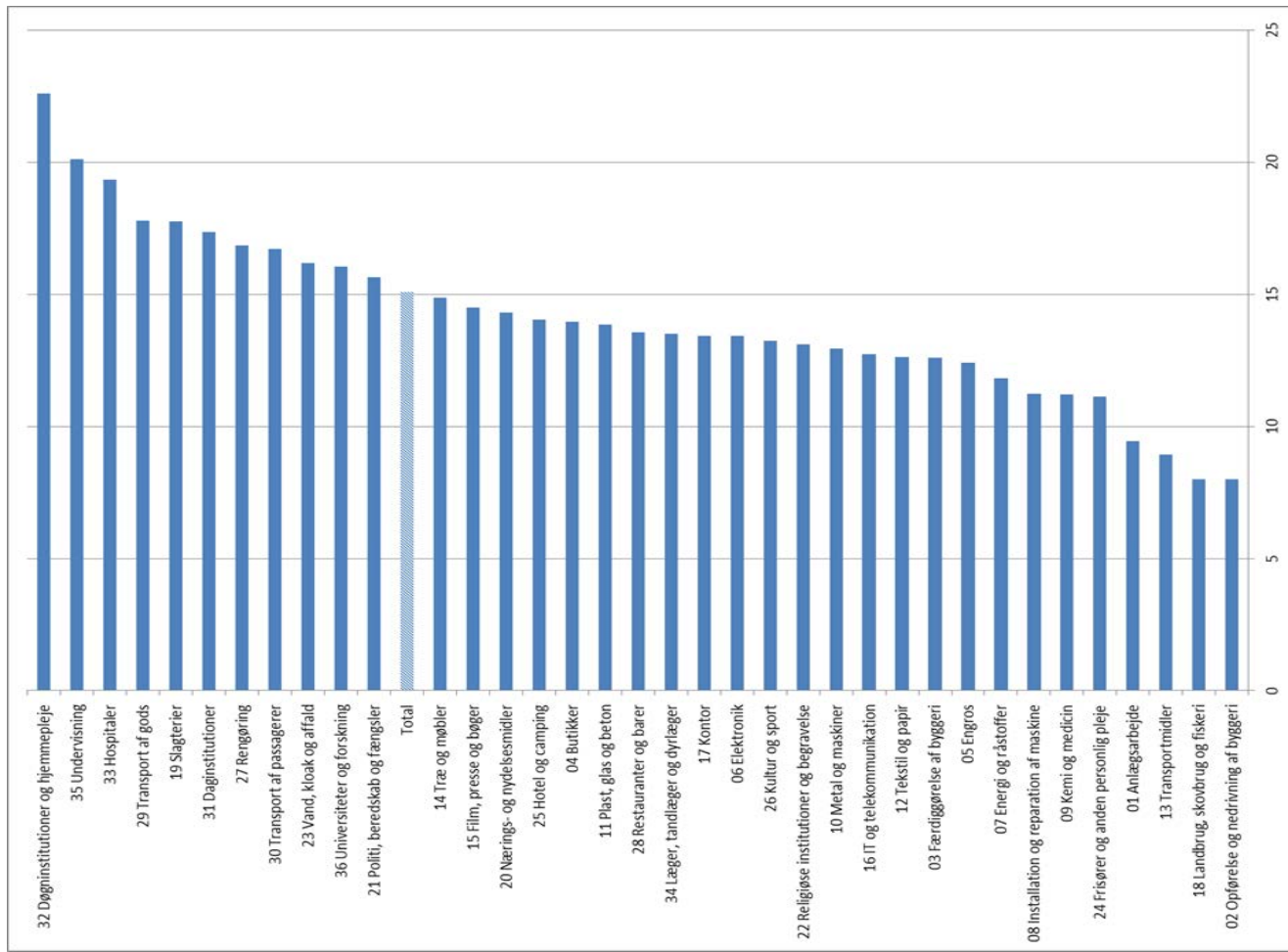
Arbejdsmiljø-faktor	Pct. 2012	Pct. 2014	Ændring i pct- point	P-værdi
Udsat for mobning	11,75	11,57	-0,18	0,6090428
Udsat for vold	5,40	5,78	0,38	0,1134004
Truet med vold	8,49	8,37	-0,12	0,6899118

Belastningsreaktioner

Tabel 1: Udviklingen i andelen af personer, der er omfattet af kriterierne i indeks for psykisk arbejdsmiljø.

Kriterie	Pct. 2012	Pct. 2014	Ændring i pct-point	P-værdi	2012 Nedre 95 % konfidens-interval	2012 Øvre 95 % konfidens-interval	2014 Nedre 95 % konfidens-interval	2014 Øvre 95 % konfidens-interval
Udsat for mobning	11,75	11,57	-0,18	0,6090428	11,24	12,27	11,12	12,03
Udsat for vold	5,4	5,78	0,38	0,1134004	5,06	5,75	5,46	6,12
Truet med vold	8,49	8,37	-0,12	0,6899118	8,05	8,95	7,99	8,76
MDI på mindst 13	22,05	22,29	0,24	0,6120381	21,35	22,76	21,69	22,89
Stress-score på 6-12	20,84	21,11	0,27	0,5489638	20,19	21,5	20,53	21,69
Psykisk eksponering score på mindst 19	20,49	21,05	0,56	0,1995943	19,84	21,14	20,49	21,62
Indeks for psykisk arbejdsmiljø, TOTAL	14,46	15,11	0,65	0,0922825	13,9	15,03	14,61	15,62

Psykisk overbelastede

Opfølgning på handlingsplan 2020, for de to mål i AH

